

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

GRUNOPOST

Verenigingsblad van de
***Philatelisten Vereniging
Groningen***
Emmastraat 5, 9722 EW Groningen

53e jaargang - nr 5 – nov./dec. 2018

SAFE SAFE DUAL Nodorland

Nederland compleet teksten 2108 t/m 21104 - 1852-heden (excl. AM, WV, ZD & UB) in 4 blauwe "Vekama" 14-linge banden met GOUDEN WAPENOPDRUK

Bestelnr. 21001040 met 4 bijpassende cassettes 784

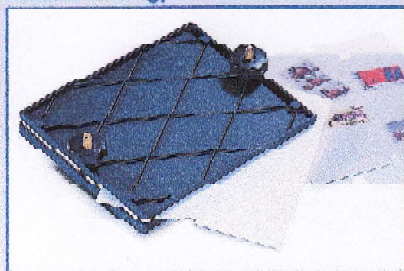
SAFE Signoscope

De optisch-elektrische watermerkzoeker testapparaat
Signoscope 11
 Transformator
 Stofkap
Signoscope 12
 Transformator
 Batterijen (per stuk)

Bestelnr. 9886
 Bestelnr. 9887
 Bestelnr. 9881
 Bestelnr. 9875
 Bestelnr. 9876
 Bestelnr. 9878

SAFE Droogpers

Vervaardigd met versterkt glasvezel. Inclusief 20 droogbladen en 6 foliobladen.

Droogpers
 Droogbladen (20st.)
 Foliobladen (20st.)

Bestelnr. 1040
 Bestelnr. 1042
 Bestelnr. 1044

SAFE PERFOtronic

De **PERFOtronic** laat de juiste tandingewaarde zien

PERFOtronic
 Inclusief bijbehorende ingebouwde adapter

Bestelnr. 9850

N.B.: Prijslijst op aanvraag.

Heeft één van deze artikelen uw interesse gewekt?

Deze zijn bij ons in de winkel te bezichtigen.

Emmastraat 5 · 9722 EW Groningen

SAFE importeur:
 SAFE Nederland / Van Maastricht Coins & Stamps Rotterdam
 Boterlaan 02-04 - 3011 HJ Rotterdam
 Tel · 010 - 414 30 77 e-mail · m.maastricht@wvc.nl
www.safe-nederland.nl

GRUNOPOST

Verenigingsblad van de Philatelisten Vereniging Groningen

Redactie : J.P.A. Tolsma, G.D. v. d. Molen, D.R. v.d. Heide

Opmaak: G.D. v. d. Molen

VERSCHIJNT VIJF MAAL PER JAAR

CENTRUM PHILATELISTEN VERENIGING GRONINGEN

Emmastraat 5, 9722 EW Groningen

Tel. 050 - 525 96 10

Geopend elke woensdag van 10.00 - 16.00 uur

en op zaterdag van 10.00 -12.30 uur

Website: www.philatelist.nl

ISSN: 2211-0925

Contributie: Phil. Ver. Groningen, afd. contributie,
rekening nr.: **NL98INGB0004491102**

Ledenadministratie: J.B. Steur, J. Ellenbergerstraat 14,
9746 AJ Groningen, tel. 050 – 5772457

^e
53 jaargang - nr 5 - oplage 380 – november/december 2018

Inhoudsopgave:

blz. 4: Van de voorzitter	blz. 5: Agenda ledenavond 26 november 2018
blz. 5: Kerstverloting	blz. 6: Agenda ledenavond 17 december 2018
blz. 6: Sluiting Centrum tijdens de feestdagen	blz. 6: Nieuwjaarsreceptie
blz. 7: Tijdig overboeken betekent geld besparen	blz. 7: Veiling 22 december
blz. 8: 13 Leden vieren hun jubileum!	Blz. 8: Verkoop dozen voorafgaand aan de
nieuwjaarsreceptie
blz. 9: Begroting	blz.10: Bestelformulier
blz. 11: Joods Nationaal Fonds	
blz. 16: Eens wat anders...2 (vervolg)	blz. 19: 1 A.S.I.B. Zegel voor uw post = 1 dag 1
mensch alweer de kost
blz. 22: Advertentie POST NL	blz. 23: Advertentie Rietdijk veilingen
blz. 24: Naoorlogse postverbindingen nog niet
op orde	blz. 26: Oost-Roemelië, één van de
verzamelgebieden in de Balkan
blz. 29: Beurs Leeuwarden	blz. 30: Oudejaarsbeurs Hoogkerk

Van de voorzitter,

Het is al weer een half jaar geleden dat ik de voorzittershamer mocht overnemen van Jaap Kramer. Ik draai natuurlijk al lang genoeg mee in het bestuur om te weten wat er op mij en ons als vereniging afkomt.

De eerste bestuursvergaderingen hebben we al weer gehad en ik kan zeggen: we hebben een leuk team dat de problemen niet schuwt en er voor gaat. Onze vereniging is niet helemaal te vergelijken met andere postzegelverenigingen. Een van de kenmerkende verschillen is toch wel ons fraai pand aan de Emmastraat. Een pand dat ik persoonlijk al heel lang ken. Ooit was het de winkel en woning van wijnhandelaar Korter. Laat dat nu de schoonvader zijn van mijn oudste broer. Mijn broer heeft zelfs enige jaren ingewoond bij zijn schoonfamilie.

De voormalige winkel bleek bij uitstek geschikt om albums en goederen uit te stallen en te plaatsten daar waar voorheen de wijnflessen stonden. Zeer solide. Geen enkele postzegelvereniging in Nederland is in het bezit van een dergelijk groot pand. Alleen Leeuwarden kent nog een Postzegelhuis. Zeker met de aanbouw van ons "zaaltje" is de Emmastraat 5 een geweldig verenigingspand. Hierdoor kunnen we beschikken over een ruilruimte en grote bibliotheek. Buiten het al beschikbare gedeelte van onze afdeling service: onze winkel!

De oude ruilruimte boven is intussen omgetoverd tot een ruimte voor de boekbinders, waar een groepje leden iedere dinsdagochtend de tijdschriften tot boeken inbindt en onze bibliotheek aanvult. Het zal menigeen intussen opgevallen zijn dat de bibliotheek beter geëtiketteerd wordt. Alle etiketten komen nu uit de computer. Vrijwel de gehele bibliotheek is nu in een database geplaatst, zodat we op titel en auteur (indien mogelijk) kunnen gaan zoeken. Ook de catalogi worden beter gerubriceerd.

Een volgende keer meer,

Ernst Flentge

De ledenavond van november zal worden gehouden op MAANDAG 26 november 2018 in het gebouw van de BSV Selwerd aan de Elzenlaan 72 te Groningen. De vergadering begint om 20.00 uur.

Van 19.00 tot 20.00 uur is er gelegenheid om te ruilen.

Voorafgaande aan de vergadering kunt u de kavels van de kleine veiling inkijken.

AGENDA

1. Opening
2. Notulen van de ledenavond van 22 oktober 2018
3. Ingekomen stukken
4. Mededelingen
5. Aanmelding nieuwe leden
6. Filatelistische nieuwtjes
7. Veiling
8. Pauze
9. Lezing door de heer G. Holstege, het onderwerp blijft nog een verrassing
10. Rondvraag
11. Verloting
12. Sluiting

Kerstverloting 2018

Ook dit jaar is een onmisbaar onderdeel van de decemberbijeenkomst de kerstverloting. Het bestuur heeft daarvoor deze keer 60 fraaie prijzen ter beschikking gesteld, bestaande uit postfrisse, ongebruikte en/of gestempelde zegels van Nederland en Overzee.

De loten zijn verkrijgbaar voor € 0,50 per stuk. In totaal zijn er 1250 loten, die alleen in de zaal verkrijgbaar zijn. U kunt ze dus niet bestellen of vooraf laten reserveren. Gelet op het aantal loten en prijzen worden **niet meer dan 100 loten per persoon** verkocht, tenzij in de pauze blijkt dat er nog loten over zijn. Prijzen die vallen op niet verkochte loten vervallen aan de vereniging behalve de hoofdprijzen (nrs 1 t/m 3). Mocht er een hoofdprijs vallen op een niet verkocht lot, dan wordt opnieuw een lot getrokken voor deze prijs.

Het bestuur wenst u een prettige avond en veel geluk bij deze verloting!

De ledenavond van december zal worden gehouden op MAANDAG 17 december 2018 in het gebouw van de BSV Selwerd aan de Elzenlaan 72 te Groningen. De vergadering begint om 19.00 uur.

Voorafgaande aan de vergadering kunt u de kavels van de kleine veiling inkijken.

Vanaf 18.00 u is er gelegenheid om te ruilen.

AGENDA

1. Opening
2. Notulen van de ledenavond van 26 november 2018
3. Ingekomen stukken
4. Mededelingen
5. Filatelistische nieuwtjes
6. Begroting en contributie
7. Huldiging jubilarissen
8. Aanmelding nieuwe leden
9. Pauze
10. Grote kerstverloting
11. Rondvraag
12. Sluiting

Het bestuur van de Philatelisten Vereniging Groningen wenst alle leden heel prettige feestdagen en een gezond en gelukkig 2019!

Sluiting Centrum tijdens de feestdagen

Op woensdag 26 december is het Centrum, Emmastraat 5, gesloten i.v.m. de kerstdagen. Op zaterdag 29 december is het Centrum gesloten i.v.m. de oudejaarsbeurs te Hoogkerk.

Nieuwjaarsreceptie

We nodigen alle leden graag uit om met ons het nieuwe jaar op passende wijze in te luiden. U bent daarvoor welkom tijdens onze nieuwjaarsreceptie die op zaterdag 5 januari 2019 gehouden zal worden in het centrum Emmastraat 5. We kunnen dan onder het genot van een hapje en een drankje even bijpraten en onze plannen voor 2019 uiteen zetten. Aanvang 14.30 u.

Tijdig overboeken betekent geld besparen!

Nu de jaarwisseling snel nadert, wijst het bestuur u nogmaals op de regeling voor de contributie.

Indien u vóór 1 januari uw contributie voor het jaar 2019 overmaakt, betaalt u € 45,00. Wacht u met de betaling tot na 1 januari, dan kost het u € 55,00.

De decembermaand is weliswaar een dure maand maar uit ervaring weet u, dat januari 2019 dat zeker ook zal zijn. Wees daarom verstandig en bespaar € 10,00 op uw contributie.

Uiteraard betalen de leden die een machtiging tot automatische afschrijving hebben afgegeven ook € 45,00. Dat bedrag zal in januari/februari van hun rekening worden afgeschreven.

Automatisch betalen kan altijd. Vraag bij uw bank of op het postkantoor om een machtigingsformulier.

Het IBAN-nummer van de vereniging is: **NL98INGB0004491102.**

Ad Weening, penningmeester

Veiling 22 december

Op zaterdag 22 december wordt er weer een veiling gehouden in de achterzaal van het centrum aan de Emmastraat 5 te Groningen.

Op deze veiling worden alleen losse nummers aangeboden. Bezichtiging van de kavels is mogelijk op

zaterdag 22 december van 10.00 tot 13.15 uur.

De veiling begint om 13.30 uur.

De provisie die wordt geheven bedraagt 12 ½ %. Daarnaast betaalt u € 1,00 tafelgeld per gekochte kavel.

Niet-verkochte kavels zijn vanwege de kerstdagen in de week na de veiling niet meer verkrijgbaar. Dus, wees tijdens de veiling attent. Laat uw kans op mooie zegels niet aan uw neus voorbijgaan.

De veilinglijst zal tijdig op de site van de vereniging worden vermeld.

13 Leden vieren hun jubileum!

Ook dit jaar hebben we weer de nodige jubilarissen. Tijdens de ledenavond op maandag 17 december zal daar, zoals gebruikelijk, passend aandacht aan worden gegeven.

Deze keer zijn het 13 leden die hun jubileum vieren. 1 lid 50 jaar, 7 leden 40 jaar en 5 leden 25 jaar. Het is mooi om te kunnen constateren hoeveel leden al zo lang onze vereniging trouw zijn. Het bestuur stelt het op prijs om deze leden voor hun langdurige verbondenheid aan de vereniging even in het zonnetje te zetten.

De leden die dit jaar al vele jaren lid van de vereniging zijn:

50 jaar:

J.H. Haken Groningen

40 jaar:

K. Pettinga	Uithuizermeeden	N.J.A. Straatman	Eelde
W.H. De Groot	Groningen	A.J. Twigt	Rolde
H.R. Veltman	Groningen	H.G. Koenes	Haren
J.A.J. Trip	Zuidhorn		

25 jaar:

P.G. Hondema	Groningen	M. Hageman-v.d. Ploeg	Leens
N.J. v.d. Putten	Haren	B. Buring	Groningen
W.H. Roetert	Steenbruggen	Groningen	

Verkoop dozen voorafgaand aan de nieuwjaarsreceptie

Voorafgaand aan de nieuwjaarsreceptie biedt de afdeling Service een aantal dozen te koop aan. Deze dozen zijn gevuld met stockboeken en/of albums van diverse aard. De prijs wordt op de dozen vermeld. Op deze prijs kan niet worden afgedongen maar ook wordt er geen toeslag, zoals tijdens de veilingen, berekend.

Deze verkoop start om 13.30 uur.

Daarna zal de nieuwjaarsreceptie worden gehouden vanaf ongeveer 14.30 uur.

Het bestuur en de afdeling Service

Philatelisten Vereniging “Groningen”
Begroting 2019

Grunopost	4.000	Contributies	17.725
Maandblad	9.000	Rente	1.125
Bondsdagen	220		
Nederlandse Bond	2.400	Service	8.745
Abonnementen (biblio)	100	Rondzendv.	100
Attenties	2.000	Veiling	1.250
Bestuurskosten	3.200		
Administratiekosten	1.000		
Porti	1.000	Totaal afd.	10.095
Drukwerk	150		
Stempels	25		
Zaalhuur	1.000		
Lezingen	250		
Ruilbeurs	400		
Verloting	500		
Website	1.000		
Onvoorzien	1.000		
Afschrijving inventaris	200		
Onderhoud exploitatie	1.500		
	28.945		28.945
	=====		=====

Toelichting:

Het tekort zal moeten worden gedekt door de opbrengsten van de onderafdelingen en de rente van de spaarrekeningen.

De contributie zal € 45,-- per jaar zijn voor het jaar 2019 bij automatische betaling en betaling vóór 1 januari 2019. Bij betaling na 1 januari 2019 bedraagt de contributie € 55,00.

Bestelformulier

Ondergetekende bestelt de volgende supplementen van het jaar 2018:

Naam: Lidnummer:
 Adres: Telefoon:
 Woonplaats: Verzenden: ja/nee

Land	DAVO	IMPORTA	LEUCHTTURM	LINDNER
Ned. zegels
Ned. zegels extra
Ned. vellen
Ned. vellen extra
Mooi Nederland
Ned. geïllustreerd
Mooi Ned. geïll.
Aruba
Curaçao
Sint Maarten
Carib. Ned.
Suriname
Overige

Type:

DAVO Luxe/Standaard Luxe
 Importa Juweel/SK/Standaard
 Leuchtturm SF/Standaard
 Lindner T

Datum: Handtekening:.....

S.V.P. duidelijk, door omcirkeling van het type, invullen welk merk en type album u gebruikt.

Joods Nationaal Fonds

De geschiedenis van Israël is zo veelbewogen omdat er vanaf de oprichting in 1948 tot de dag van vandaag voortdurend politieke conflicten zijn die soms uitmondten in complete oorlogen. De noodzaak van een eigen staat voor de Joden was na de massale vernietiging tijdens de Tweede Wereldoorlog in de westerse wereld onomstreden. Voor de bewoners van Palestina, het land waar die staat gevestigd zou worden, lag dat natuurlijk helemaal niet voor de hand. Voeg daarbij de dubieuze rol van Groot-Brittannië dat zich ijlings uit haar mandaatgebied terugtrok toen Joden en Palestijnen het gebied claimden en alle elementen voor een langdurig conflict waren aanwezig. Dat conflict duurt tot op dit moment voort en lijkt onoplosbaar.

Filatelistisch gezien zijn oorlogen meestal (helaas) wel interessant en dat geldt in dit geval ook. De Britten vertrokken al begin april 1948 uit hun mandaatgebied. De officiële oprichting van de staat Israël vond plaats op 14 mei 1948. In de tussentijd was er natuurlijk wel behoefte aan postverbindingen. In deze periode werden de brieven gefrankeerd met toeslagzegels van het Joods Nationaal Fonds, afgekort **K** (Keren) **K** (Kayemeth) **L** (Le Israel).

KKL afgedrukt op een envelop

De provisorische postautoriteiten verzonden de brieven probleemloos en voorzagen die dan later met een handstempel of een machinestempel DOAR (Post), soms in een cirkel in Hebreeuwse letters.

Omcirkeld stempel DOAR op zegel rechtsboven

Deze provisorische zegels werden in Tel Aviv en Haifa van 2 tot 14 mei uitgegeven en in Jeruzalem van 9 tot 31 mei 1948. De opdrukken in Tel Aviv en Haifa komen voor in rood en paars en in Jeruzalem in zwart.

.Handstempels KKL op landkaart en irrigatie

In Safad, Naharia, Rishon le Zion, Tiberias, Afuleh en Nahalal werden door de plaatselijke autoriteiten verantwoordelijk voor de post, eigen postzegels uitgegeven. Alle postzegels waren tot eind 1948 geldig.

Wat is het JNF?

Het JNF is een Israëlische organisatie opgericht met het doel om in Palestina land te kopen ten behoeve van de Joodse kolonisatie. Het idee kwam van de Joodse zionistische Russische wiskundige Zvi Hermann Schapira.

www.shutterstock.com · 85676098

Zvi Hermann Schapira links op een poststuk

Het werd in 1901 opgericht tijdens het 5e Zionistencongres in Basel, met steun van Theodor Herzl.

Theodor Herzl

Het moest Joodse pioniers in de gelegenheid stellen land te kopen in Palestina, dat vruchtbaar te maken door er watervoorzieningen aan te leggen.

Het land wordt vruchtbaar gemaakt

Later kwamen daar als doelstellingen bij: het planten van bomen en het onderzoek naar de verbetering van de leefbaarheid. De eerste zionistische pioniers troffen kale, droge vlaktes aan met grote moerassen die veel malaria tot gevolg hadden. Door het aanplanten van bomen werd het water beter vastgehouden en de drooglegging van de moerassen leverde een grote

verbetering van de volksgezondheid op.

In Nederland werd het JNF opgericht in mei 1902. Het richtte zich op de ontwikkeling van duurzame ecologische projecten die de leefbaarheid van alle mensen in de Israëlitische samenleving moest verbeteren. Vanaf 1905 plaatste het fonds blauwe JNF collectebusjes in Joodse huizen en bij instanties waar mensen hun bijdrage in konden leveren.

Het eerste collectebusje voor de JNF, dr. W. Drees plant een boom

Door allerlei acties zoals bijv. het uitgeven van boomcertificaten voor de aanplant van olijfbomen werd steeds meer grond in cultuur gebracht en door de opbrengst van loterijen werd het mogelijk steeds meer grond te verwerven. Daarop ontstonden bossen waarbij de naam vaak verwees naar de schenkers zoals het Nederlandse Woud dat in 1960 in aanwezigheid van dr Willem Drees werd ingewijd. Maar aan dit succesverhaal zit ook een keerzijde.

Kritiek op het JNF

Na de stichting van de staat Israël werd in 1950 de Absent Property Law aangenomen, de Wet op de Eigendommen van Afwezigen, die verwees naar de gevluchte of verdreven Palestijnse bewoners. Hun land werd door de regering in beslag genomen en verkocht aan het JNF. Een voorbeeld daarvan is het zg. Canada-park ten noorden van de weg Tel Aviv – Jeruzalem.

Enkele voorbeelden van het Canada-park en andere zegels t.b.v. de verbeteringen van natuur en landschap

Dit gebied werd in 1967 door Israël veroverd waarna de Palestijnse inwoners van hun land werden verdreven. Het daarna met steun van JNF Canada aangelegde park is sindsdien een populaire bestemming voor toeristen en dagjesmensen. Er zijn picknickplaatsen, bronnen, watervallen en prachtige uitzichten. Jaarlijks komen er honderduizenden bezoekers. Door het park met snelgroeïende dennenbomen te beplanten moest worden voorkomen dat de verdreven bewoners zouden trachten zich hier weer te vestigen. Zo werden ook de sporen van de verdwenen dorpen uitgewist. Intussen zijn meer dan 2000 parken en kibboetsen op de grond van verdreven Palestijnen aangelegd. Ook JNF Nederland koopt land van Palestijnse inwoners op en verkoopt dit uitsluitend aan de Joodse inwoners van Israël. De doelstelling is het land groen te maken, wat prima is, maar het betekent ook het land bedekken en daarmee het geheugen bedekken: er was nooit een Palestina hier. Ook in Israël zelf gaan steeds meer stemmen op en in het verleden en daarmee het bestaan van de Palestijnen te erkennen.

De stichting van de staat Israël is voor de één een zegen en voor de ander een ramp. De oplossing zal nog lang op zich laten wachten. In het besef daar weinig tot niets aan te kunnen veranderen, beperk ik me maar tot de postzegels die deze geschiedenis een beetje illustreren.

John Tolsma

Lit. Wikipedia / Het Joods Nationaal Fonds

Wij zijn JNF

Turning the dream into reality

Eens wat anders.... 2 (vervolg)

Onder de titel “Eens wat anders” schrijf ik een aantal artikelen over alternatieve verzamelgebieden. Hierbij ligt de nadruk op regionale of streekgebonden verzamelmogelijkheden. Dus voornamelijk over de drie noordelijke provincies, omdat daar de meeste lezers van de Grunopost wonen. In de Grunopost van september/oktober 2018 heb ik een begin gemaakt. Hierin werd de provincie Groningen behandeld.

Nu komen plaatsen in Drenthe en Friesland aan de beurt. U ziet in onderstaande plaats vermelding waar gebruik werd gemaakt van legeszegels die, voor zover bekend bij mij, voorkomen.

Drenthe	type:	I	II	III	IV	V
Anloo		√	0	0	√	√
Assen		0	0	√	√	0
Beilen		0	0	0	√	0
Borger		0	0	0	√	√
Coevorden		0	0	√	0	0
Dalen		√	0	0	0	√
Diever		0	0	0	√	√
Dwingelo		0	0	0	√	√
Eelde		√	0	0	√	0
Emmen		√	√	√	0	√
Gasselte		√	0	0	√	√
Gieten		0	0	0	√	√
Havelte		√	0	0	√	√
Hoogeveen		√	0	√	0	0
Meppel		0	0	√	0	0
Norg		√	0	0	0	0
Nijeveen		0	0	0	0	√
Odoorn		√	0	0	√	0
Oosterhesselen		√	0	0	0	√
Peize		√	0	0	0	√
Roden		0	0	0	0	√
Rolde		0	0	0	√	0
Ruinen		0	0	0	√	0
Ruinerwold		0	0	0	√	√
Schoonebeek		√	0	0	0	√
Sleen		0	√	√	√	0
Smilde		0	0	0	0	√

Vledder	√	0	0	0	√
Vries	0	0	0	√	√
Westerbork	0	0	0	√	0
De Wijk	0	0	0	√	√
Zuidlaren	0	0	0	√	0
Zuidwolde	√	0	0	√	0
Zweeloo	0	0	0	√	√

Friesland	type:	I	II	III	IV	V
Achtkarspelen		0	0	0	0	√
Baarderadeel		√	0	√	0	√
Barradeel		0	0	√	0	0
Bildt, Het		√	0	0	√	√
Bolsward		√	0	0	0	√
Dantumadeel		0	0	0	√	0
Dokkum		0	0	0	0	√
Ferweradeel		0	0	0	0	√
Franeker		√	√	0	0	0
Franekeradeel		√	0	√	0	√
Harlingen		√	0	0	0	√
Haskerland		0	0	0	√	√
Heerenveen		0	0	0	0	√
Hemelumer Oldeferd		0	0	0	0	√
Hennaarderadeel		0	0	0	0	√
Idaarderadeel		0	0	0	0	√
IJlst		0	0	0	0	√
Kollumerland en Nieuw- kruisland		0	√	0	0	0
Leeuwarden		√	0	0	0	0
Leeuwarderadeel		0	0	√	0	√
Lemsterland		√	0	0	√	√
Oostdongeradeel		0	0	0	√	√
Ooststellingwerf		0	√	0	0	0
Rauwerderhem		0	0	0	0	√
Schiermonnikoog		0	0	0	0	√
Sloten (Fr)		0	0	0	0	√
Smallingerland		0	0	0	√	0
Sneek		0	0	0	0	√

Staveren	0	0	0	0	√
Tietjerksteradeel	0	0	0	0	√
Vlieland	0	0	0	0	√
Westdongeradeel	√	0	0	0	√
Weststellingwerf	0	0	√	√	0
Wonseradeel	√	0	√	√	√
Workum	0	0	0	0	√
Wymbritseradeel	0	0	0	0	√

N.B. √ = bekend; 0 = (nog) niet bekend

De hierboven beschreven types I t/m V zijn de hoofdtypes qua vorm (zie aflevering 1 in de Grunopost van september/oktober 2018) voor de afbeeldingen). Binnen die types bestaan er veel varianten in kleur, opdruk, waarde, de plaats van de plaatsnaam en het woord "Leges". Ook het lettertype is bepalend voor het jaar of de periode van gebruik. Daar zal ik in deel 3 verder op ingaan.

Genoeg variatie voor een gespecialiseerde verzameling dus.

Verder zijn er naar verhouding weinig drukkers (soms lokale drukkers in de "grote steden") in Nederland actief geweest op dit gebied, en daarbij bepaalden ze vaak ook nog de opmaak van de zegels.

De bekendste verzamelaar op dit verzamelgebied is Oskar van Vliet. Hij heeft over dit onderwerp regelmatig gepubliceerd (o.a. in het maandblad Filatelie). Ook is hij secretaris van de Nederlandse Vereniging voor Fiscale Filatelie, en voor lidmaatschap van de NVFF kunt u hem benaderen via de mail: vliet307@planet.nl

Daarnaast is Leo Knarren bezig met het schrijven van een boek over legeszegels in Nederland. Het zal echter nog wel een jaartje duren voor dit boek gepubliceerd zal worden.

Aanvullingen en reactie graag naar Douwe van der Heide (adres bekend bij de redactie) of naar drvdh@home.nl.

Douwe van der Heide

1 A.S.I.B. Zegel voor uw post = 1 dag 1 mensch alweer den kost

Deze stempeltekst werd in Nederlands-Indië gebruikt voor de FDC's van de A.S.I.B., voluit: het Algemeen Steunfonds voor Inheemsche Behoeftigen. De zegels werden uitgegeven van 1 december 1937 t/m 9 januari 1938. Dit steunfonds had tot doel de grootste noden onder de Indische bevolking op te lossen of te verlichten. Een initiatief dat genomen is door mevrouw A.C.de Jonge-geboren Baronesse van Wassenaer, de echtgenote van de gouverneur-generaal B.C. De Jonge, die van 1931 tot 1938 de hoogste Nederlandse gezagdrager in Nederlands -Indië was.

Twee foto's van de heer en mevrouw De Jonge

Staatsieportret en een inlander op een plantage

De penning van de gouverneur-generaal, hem aangeboden door zijn familie

Mevrouw De Jonge was onder de indruk geraakt van de armoede en de ellende in de dessa's en trachtte daarbij hulp te verlenen. In Indië kende men geen overheidshulp zoals in Nederland en de hulp die particulieren gaven was slechts een druppel op een gloeiende plaat. Er moest dus een grote organisatie komen om die hulp te coördineren en op een rechtvaardige manier te verdelen. Het particuliere karakter moest echter in stand worden gehouden. Mevrouw De Jonge richtte een centraal comité op waarin de echtgenoten van de gouverneurs van Java zitting namen, die op hun beurt weer provinciale, residentie- en regentschapscomité's oprichtten. Zo kon men tot op dorpsniveau inventariseren welke behoeften er leefden bij de bevolking. Haar hartstochtelijk beroep op de Europeanen en op de inlanders om haar werk te steunen kreeg na een aarzelend begin resultaat: zelfs de arme inlanders spaarden hele en halve centen voor de A.S.I.B om zo hun medemensen te helpen.

In 1937 krijgt mevrouw De Jonge het voor elkaar een serie van 5 postzegels met toeslag voor het A.S.I.B. door de PTT te laten uitgeven. Op de zegels zijn taferelen van het platteland weergegeven:

- 2 + 1 cent : rijstplukkende Indische vrouw,
- 3½ + 1½ cent: vrouw en kinderen,
- 7½ + 2½ cent: ossenspan op een rijstveld,
- 10 + 2½ cent : ossenspan met kar
- 20 + 5 cent: Indische man en vrouw.

De serie van vijf zegels uitgegeven in 1937

*Envelop met daarop de speciale serie postzegels,
Let hierbij op het speciale poststempel*

Het wordt een succes; ondanks de korte periode van uitgifte, worden meer dan 1 miljoen zegels verkocht. Of voor de geringe toeslag van 1 zegel iemand “de kost” gegeven kon worden, zoals de stempeltekst suggereert, is de vraag maar de bedoeling is duidelijk. Ook het bedrijfsleven werkt mee, zij het voor onze moderne begrippen op een nogal vreemde manier. De sigarettenfabriek Mac Gillavry in Solo fabriceert speciale A.S.I.B. sigaretten waarvan 10% van de opbrengst naar het steunfonds gaat. Mevrouw De Jonge beveelt haar gasten deze sigaretten graag aan en vertelt daarbij “Gelukkig worden deze sigaretten in Indië veel gerookt!” Anno 2018 hebben we daar zo onze bedenkingen over.....

Dat haar oproep ook in Nederland resultaat heeft, meldt de IJmuider Courant van 18 december 1936: “Prinses Juliana heeft het comité een zeer belangrijke gift doen toekomen, nl. 2500 gulden.”

Met het geld worden voedselpakketten betaald voor de inlanders maar er wordt ook een gezondheidsprogramma gestart om kinderziekten te voorkomen en met name om de malaria te bestrijden.

Als haar man in 1938 om gezondheidsredenen terug gaat naar Nederland, volgt mevrouw De Jonge hem maar ontwikkelt onmiddellijk nieuwe plannen om dit werk in Nederland voort te zetten. Daar was ze druk mee bezig maar het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog verhinderde dit werk af te maken.

John Tolsma

Met dank aan Jan Poel voor het geleverde materiaal.

Postzegels verzamelen
een hobby
voor alle leeftijden

Rietdijk

A° 1919

Postzegel- en Muntveilingen

- Een betrouwbare taxatie van uw verzameling?
- Een hoge opbrengst via een internationale veiling?
- Een gedegen en correcte afwikkeling van uw levenswerk?

Laat **Rietdijk** uw partner zijn!

In **april** en **november** telkens een grote postzegelveiling en in **juni** en **december** telkens een grote muntenveiling.

Wij zijn doorlopend op zoek naar **postzegels** en **munten**!

Voor **grote** inzendingen komen wij graag naar u toe!

Bel: **070-364 79 57**

of mail: info@rietdijkveilingen.nl

Adres Noordeinde 41 (schuin t.o. paleis)
2514 GC 's-Gravenhage

Telefoon **070-364 79 57** (postzegelveiling)
070-364 78 31 (muntenveiling)

Fax 070-363 28 93

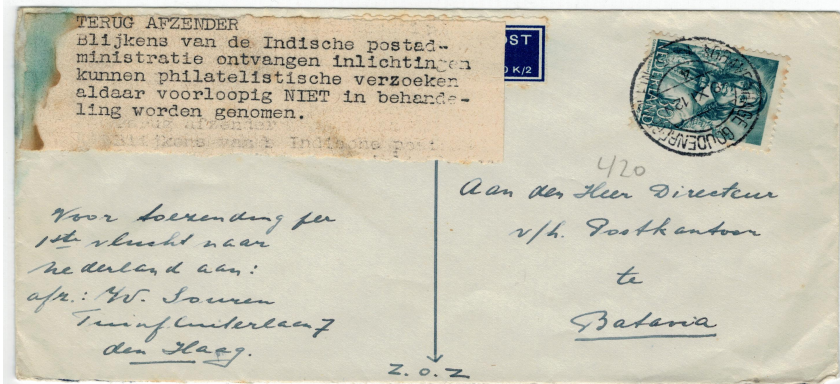
Internet www.rietdijkveilingen.nl

E-mail info@rietdijkveilingen.nl

Naoorlogse postverbindingen nog niet op orde.

Soms duiken er poststukken op die ons er even op wijzen dat het “vroeger” ook wel eens mis ging met de verzending van post. Van één van onze leden kregen we deze brief in handen die is voorzien van een gestencilde strook met de mededeling TERUG AFZENDER. De tekst die dit toelicht stelt: “*Blijkens van de Indische postadministratie ontvangen inlichtingen kunnen philatelistische verzoeken aldaar voorlopig NIET in behandeling worden genomen.*”

Vorkant van de envelop

Achterkant van de envelop

Dat roept natuurlijk de vraag op: Wat was er aan de hand?

De brief is voorzien van een zegel van 30 ct uit de zeeheldenserie die in 1943/4 is uitgegeven met de beeltenis van Cornelis Tromp. Interessanter is de afdruk van het stempel 'S-GRAVENHAGE GOUDENREGENLAAN en de moeilijk ontcijferbare datum 8 XI 12V. De brief is geadresseerd aan de direc-

teur van het postkantoor in Batavia en bevat de mededeling “Voor toezending per 1e vlucht naar Nederland” gevolgd door de naam van de afzender. Een blik in de luchtpostcatalogus van Nederland brengt ons op het juiste spoor. Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren de postverbindingen tussen Nederland en Nederlands-Indië natuurlijk verbroken. Voor gescheiden families een ramp maar ook voor luchtpostverzamelaars een lastige situatie want hun hobby lag een aantal jaren gedwongen stil. Toen dan ook aangekondigd werd dat de vliegverbinding met Indië hersteld werd, probeerde men natuurlijk een brief van die historische gebeurtenis in zijn verzameling te krijgen. Op 10 november 1945 vertrok het eerste vliegtuig, een Skymaster met als piloot Piet Parmentier vanaf Schiphol via de route Colombo – Cocos Eilanden naar Batavia. Er werden vele brieven voor deze vlucht ingeleverd maar contact met Batavia maakte duidelijk dat men daar nog niet in staat was om deze post op een correcte manier af te handelen. Daarom werden er in Amsterdam etiketten gemaakt met de tekst die u op de afbeelding ziet. Maar het bijzondere is dat er maar liefst 7 varianten van deze etiketten bestaan. Kennelijk waren er zoveel brieven dat men besloot om 7 keer de tekst op een stencilvel te typen, die af te drukken en daarna te knippen of te perforeren en op de brieven te plakken. Alleen werden de teksten niet allemaal op dezelfde manier getypt waardoor er duidelijke verschillen zichtbaar zijn. Dit zijn de varianten:

....postadmini-/stratie behandeling....
....postad-/ministratie behandeling...
....postad-/ministratie behande-/ling...
....postad-/ministratie be-/handeling...
....postadministra-/tie behandeling...
....postad-/ministratie be-/handeling...
....postadmini-/stratie behandeling...

Onze brief is dus voorzien van variant nummer 3. Overigens, de eerste retourvlucht naar Nederland met dezelfde Skymaster op 19 november 1945 bevatte wel 258 kg post maar die was geheel afkomstig uit Nederlands-Indië en is niet voorzien van speciale postzegels of stempels.

Zo wordt zichtbaar dat het zo kort na de oorlog improviseren geblazen was om onze samenleving weer op gang te krijgen en te houden. In dat laatste opzicht is er trouwens niet veel veranderd want ook nu moeten de directieleden van PostNL zelf de straat op om de post in december bezorgd te krijgen!! We zijn benieuwd of dat lukt.....Als het misgaat krijgen we misschien half januari ook onze nieuwjaarswensen voorzien van zo'n gestencild briefje.....

John Tolsma

Oost-Roemelië, één van de verzamelgebieden in de Balkan

Onlangs kreeg ik het verzoek of ik iets wilde schrijven over de verzamelgebieden Oost-Roemelië en Thracië. Omdat ik enkele jaren geleden al eens over laatstgenoemd gebied in artikel in de Grunopost heb geschreven beperk ik me nu tot Oost-Roemelië.

Geografische ligging van Oost-Roemelië

Oost-Roemelië, ook wel genoemd Oost-Roemelia, was een autonome provincie van het Ottomaanse rijk en lag in het zuiden van het huidige Bulgarije. Het gebied verkreeg zijn autonome status tijdens het Verdrag van Berlijn in 1878. De provincie heeft bestaan tot 1885, tot een revolutie in Philippopolis (het huidige Plovdiv) een einde maakte aan het bestaan van dit gebied en het werd geannexeerd door het Prinsdom Bulgarije, ook gesticht in 1878. Het grond-gebied Oost-Roemelië besloeg de laagvlakte van Thracië en het gebied tus-sen de kust van de Zwarte Zee en de toenmalige hoofdstad Plovdiv. Bulgaars, Grieks en Turks waren de officiële talen, maar aangezien de Bulgaren het overgrote deel van de bevolking vormden werd het Grieks en Turks langza-merhand als taal verdreven.

De belangrijkste reden van het ontstaan van Oost-Roemelië was een bepaalde angst bij de grotere Europese mogendheden. Zij wilden voorkomen dat er een Groot-Bulgarije zou ontstaan na de Conferentie van Constantinopel in 1877. Tevens was men bang voor mogelijke invloeden van de Russen. Laatst-

genoemden hadden laten merken dat zij inmiddels een zekere invloed uitoefenden op Bulgarije. Van belang was ook dat het Ottomaanse Rijk geen zeggenschap over het gebied zou krijgen. Ook toen al had dit rijk, volgens de opvattingen van die tijd, een veel te grote negatieve invloed op het handelsverkeer in dat deel van Europa.

Proclamatie van de oprichting van Oost-Roemelië en het eerste telegram verzonden door het bestuur van het gebied

De nieuwe provincie kende een zeer gemengde bevolking. Ongeveer een derde deel bestond uit christelijke Bulgaren. De moslims uit Bulgarijë en Turkije vormden ongeveer twintig procent van de bevolking. Daarnaast waren er kleine groepen Grieken, Zigeuners, Joden en Armeniërs.

Deze kunstmatige constructie van Oost-Roemelië was echter niet van heel lange duur. De oorzaak hiervan was onder meer dat het grootste deel van het budget en de wetgeving werd goedgekeurd door een deel van het bestuur terwijl een ander deel dat niet goedkeurde, waardoor ongenoegen ontstond onder de bevolking van Oost-Roemelië. In het nationale parlement vochten conservatieven en radicalen, terwijl in het bestuur Russische, Turkse en Westerse invloeden hier ook een rol in speelden. Ook ontstond er steeds meer onvrede bij de Bulgaarse bevolking in Oost-Roemelië en in Macedonië, evenals die in het naburige vorstendom van Bulgarije tegen de besluiten van het Verdrag van Berlijn.

In het oosten van Roemelië werden clubs opgericht, die onder het mom van gymnastiek jonge mannen er toe aanzetten om een militaire opleiding te volgen. Zelfs in het buurland Bulgarije was er onder Prins Alexander von Battenberg een sterke stroming van nationale kringen die er op gericht was het grondgebied van het land uit te breiden naar alle gebieden op de Balkan

die door Bulgaren werden bewoond. Volgens het Verdrag van Berlijn was dit niet toegestaan.

In 1885 werd te Philippople de Bulgaarse Centrale Geheime Commissie opgericht. Veel leden van de Commissie hadden al gevochten tegen het Ottomaanse rijk tijdens de opstanden van 1875/76 en in de Russisch-Ottomaanse oorlog van 1877/78 om een onafhankelijk Bulgarije te vormen. De commissie had tevens het plan opgevat om gelijktijdig Macedonië en Oost-Roemelië te bevrijden van de Turkse overheersing en een fusie van alle Bulgaarse gebieden te bewerkstelligen. Het doel was op lange termijn een confederatie van alle Balkanstaten te vormen.

Uiteindelijk heeft Oost-Roemelië van 1878 tot 1885 bestaan als een autonome provincie van het Ottomaanse rijk en stond het vanaf 1885 tot 1908 onder bestuurlijke controle van Bulgarije.

In die periodes zijn dan ook postzegels uitgegeven.

www.decampe.net

new boutique

Het zijn overdrukken op zegels van het Ottomaanse rijk. Vaak worden de zegels aangezien voor Turkse. Ze zijn het best te herkennen aan het opschrift Oost Roemelië in het Grieks, in de boog boven de aanduiding OTTOMAANSE RIJK. In deze boog staat „ANATOLIKI ROEMELIA“ (in het Grieks geschreven). Andere voorkomende zegels zijn voorzien van de naam in het Grieks, diagonaal op de zegels.

Gerrit van der Molen

Lit.: Diverse artikelen in Wikipedia en zegels uit eigen verzameling

POSTZEGELS MUNTEN KAARTEN

Zat. 10 november 2018

Sporthal Nijlân

Van Loonstraat 114, 8932 AV Leeuwarden

Verzamelbeurs 10.00-15.00 / Entree € 3

ORGANISATIE WB EVENEMENTEN i.s.m.

**VERENIGING VAN POSTZEGELVERZAMELAARS
"FRIESLAND" LEEUWARDEN**

**Alles op het gebied van postzegels, munten, papiergeld,
ansichtkaarten en meer voor de echte liefhebber en
verzamelaar. Ook verkrijgbaar filatelistische toebehoren
en accessoires.**

OUDEJAARSBEURS 2018

ZATERDAG 29 DECEMBER

SPORTHAL HOOGKERK

(ZUIDERWEG 70, 9744 AP) 09.30 -15.00 UUR

**Tientallen Filateliestands aangevuld met munten,
papiergeld, Ansichtkaarten, sigarenbanden etc. etc.**
**LET OP: RUIME GRATIS PARKEERPLAATS OP 100 METER NAAST HET
RESTAURANT EN RECHTSTREEKSE BUSVERBINDING TUSSEN
SPORTHAL EN HOOFDSTATION**

Georganiseerd door WB Evenementen in samenwerking
met de *Philatelisten Vereniging Groningen*

Voor vragen of inlichtingen 050-5033926 ('s avonds)
of via mail info@wbevenementen.eu

POSTZEGELVEILING 'LEOPARDI'

Postbus 176
7440 AD NIJVERDAL
Kantooradres:
Rijssensestraat 203B
7441 AD NIJVERDAL
TELEFOON: 0548-655855
E-MAIL: info@leopardi.nl

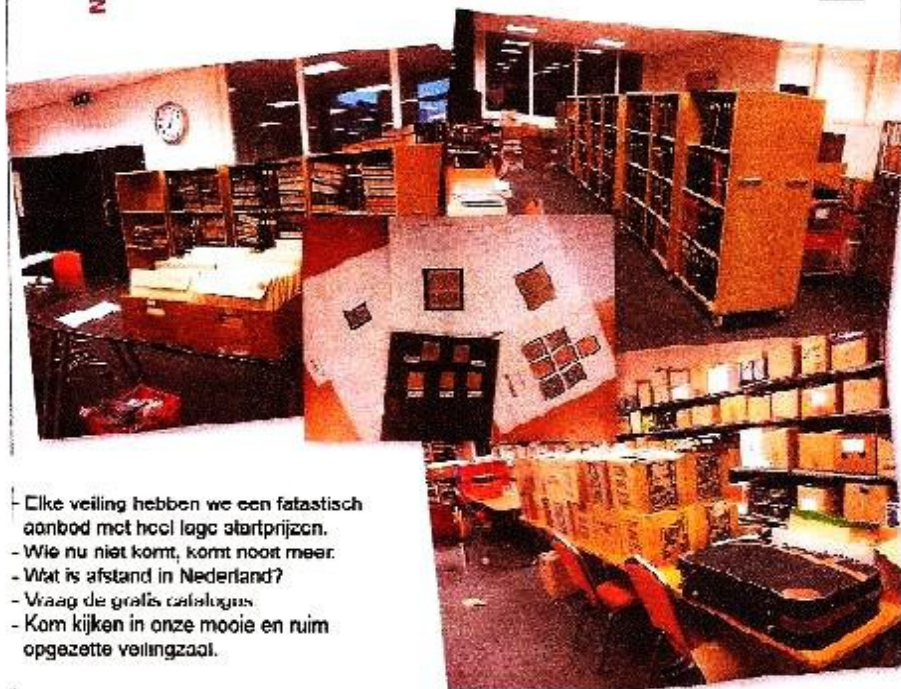
Elke twee maanden een grote veiling
in onze EIGEN VEILINGZAAL
Rijssensestraat 203B te Nijverdal

Nu ook op internet: www.leopardi.nl

- **KIJKDAGEN:** Mixenbig tot en met vrijdag van 10.00 tot 18.00 uur.
Zaterdag van 08.30 tot 12.30 uur.
- **VEILING:** Zaterdag van 11.00 tot 12.30 de z.g. "kleine kavels"
en vanaf 13.30 uur de verzamelingen, partijen en dozen.
- Vraag de **GRATIS CATALOGUS!**

Tevens renteloze voorschotten op grotere collecties.

W.V. Leopardi, filatelisch makelaar en beëdigd taxateur.

- Elke veiling hebben we een fatastisch aanbod met heel lage startprijzen.
- Wie nu niet komt, komt nooit meer.
- Wat is afstand in Nederland?
- Vraag de gratis catalogus.
- Kom kijken in onze mooie en ruim opgezette veilingzaal.

CORINPHILA VEILINGEN

PARTNER IN THE GLOBAL PHILATELIC NETWORK

Voorfilatelie

Postzegels

Poststukken

Prentbriefkaarten

Munten/penningen

Waardepapieren

UW VERZAMELING IN VERTROUWDE HANDEN
BEL OF E-MAIL ONS VOOR EEN VRIJBLIJVENDE TAXATIE OF ADVIES

Mortelmolen 3 · 1185 XV Amstelveen
Tel. 020 - 624 97 40 · info@corinphila.nl

WWW.CORINPHILA.NL